داستان‌های داوطلبانه

داوطلبان خرج اطلاعات در آرامستان!

سعید اصغرزاده

در شبکه‌های اجتماعی قراری را دیدم برای پنجشنبه هفتم اسفند ۹۳. یک عده جوان می‌خواهند در قالب یک تور، سری به آرامستان ارامنه بزنند. اینکه داوطلب آشنایی با بخشی از تاریخ مملکت خود بشویم هم کاری است که کمتر شاهد آن هستیم. قرارهایی از این دست را زیاد ندیده‌ام. قراری بود بر سر قبر ستارخان. قراری بود برای رفتن به فین کاشان. قراری بود برای ظهیرالدوله و ... یکی از دوستان که خبر را در یک شبکه اجتماعی دیگر همخوان کرده بود، نقبی زده بود به فیلم مرثیه گمشده، فیلم مستندی که خسرو سینایی سال ۶۲ درباره کوچ لهستانی‌های جنگ زده به ایران در زمان جنگ جهانی دوم ساخت و باینش صلیب لیاقت جمهوری لهستان را دریافت کرد.

لینک نسخه فارسی این مستند: https://www.facebook.com/khosrowsinai/posts/۴۱۶۷۴۹۹۶۸۴۰۰۲۹۱

دیدم این روند تکمیل یک خبر و یک فراخوان چقدر خوب است. در یک شبکه، شما اطلاعات جدیدی را داوطلبانه به موضوع اضافه می‌کنید. آن‌وقت یکی دوست دارد برود آرامستان و عکس بگیرد و یکی برود تاریخ را ورق بزند و یکی برود تا در سکوت آرام بگیرد. تکمیل اطلاعات دیگران، به‌صورت داوطلبانه با استفاده از امکانات مجازی، امری است نیکو که توسط ما به واسطه تنبلی یا عدم‌پذیرش مسئولیت مغفول مانده‌است.

یک‌نفر دیگر همین موضوع آرامستان را تکمیل تر کرده بود که افراد مشهور زیادی به خاک سپرده شده‌اند. از جمله: گیلد، یکی از معشوقه‌های محمدرضاشاه که در ۲۷سالگی به روایتی کشته شد. دکتر کلوکه، پزشک فرانسوی قاجار. دکتر تولوزان، حکیم‌باشی ناصرالدین شاه قاجار. الفرد لومر، نظامی فرانسوی که مارش بی‌کلام «سلام شاه» را به دستور ناصرالدین شاه ساخت و...

دلم می‌خواهد من هم به این روند چیزی بیفزایم. شما باید بدانید که این افزودن اطلاعات، نوعی روند مشارکت‌جویی و ساخت مشارکت توسط خودماست. ما اطلاعاتمان را نباید برای روز مبادا نگه داریم. اصلا اگر داوطلب خرج اطلاعات نشویم به چه‌درد می‌خورد تلنبار کردنش!

حضور هزاران لهستانی در بحبوحه جنگ جهانی دوم، بخشی از تاریخ معاصر ایران است که در آثار ادبی و هنری ما مغفول مانده است. خسرو سینایی ۳۰سال پیش فیلمی مستند با عنوان «مرثیه گمشده» را به تهیه‌کنندگی سیمای جمهوری اسلامی ساخت. او برای ساخت این فیلم و جمع‌آوری اسناد مورد نیاز ۱۲سال وقت صرف کرد. سینایی در ساخت این فیلم، عکس‌های باقیمانده از جنگ جهانی دوم را به کار برده و همچنین با افرادی که آن دوره را به یاد دارند، گفت‌وگو کرده است. «مرثیه گمشده» سال‌ها از اکران محروم بود تا این‌که در سال ۱۳۸۶ اکران شد. این فیلم در ۱۳ اکتبر ۲۰۰۷ برای نخستین‌بار در دانشگاه علوم انسانی لهستان به نمایش درآمد و از سینایی تجلیل شد. یکسال پس از آن در ۲۱ سپتامبر ۲۰۰۸، در مراسم اختتامیه جشنواره فیلم لهستان در گدنیا، صلیب لیاقت جمهوری لهستان از سوی لخ کاچینسکی، رئیس‌جمهوری این کشور به سینایی اهدا شد. این نشان افتخار به خاطر تلاش فراوان سینایی برای معرفی تاریخ ملت لهستان به‌وی اعطا شد.

سینایی می‌گوید: وقتی به قبرستان مسیحیان در منطقه دولاب تهران رفتم، تعداد زیادی سنگ‌قبرهای مشابه را دیدم که روی آنها اسامی افراد مسلمان‌خورده و کودک به چشم می‌خورد. کنجکاو شدم...

کنجکاوی سینایی او را به خیلی جاها کشاند. او داوطلب ثبت تاریخی شد که کمتر کسی وارد آن حوزه شده بود. این داوطلبی او بعدها سبب شد که دیگران هم دست به کار شوند. «من وقتی که تحقیق در مورد این فیلم را شروع کردم هنوز دولت لهستان کمونیستی بود. در جشنواره سینمایی در شهر کراکو مسال ۱۹۷۴ شرکت کردم و وقتی گفتم که دارم روی چنین پروژه‌ای تحقیق می‌کنم لهستانی‌ها به من گفتند که به هیچ‌وجه در مورد این مسأله صحبت نکن، چون حکومت آن‌جا در آن زمان کمونیستی بود و اینها به هیچ‌وجه نمی‌خواستند افشا شود که شوروی آن زمان در تقسیم لهستان نقش داشته. بعد از سقوط کمونیسم در این کشور بود که فیلم من «مرثیه گمشده»، بخشی از تاریخ لهستان را که تا آن روز درباره‌اش سکوت شده بود مطرح کرد و برای لهستانی‌ها خیلی جالب بود (شاید به همین خاطر هم نشان شوالیه را به من دادند). بعد هم آن استاد سینمای لهستان، آقای آندره وایدا، فیلم «کاتین» را ساخت که راجع به کشتن حدود ۲۰هزار افسر و سرباز جوان لهستانی در شوروی سابق بود. در واقع طرح این بحث و این بخش از تاریخ، بعد از سقوط کمونیسم در لهستان و کلا در اروپای شرقی امکان یافت.»

امیدوارم حضور جوانان در آرامستان با محدودیت‌های خاص این روزها مواجه نشود تا آنان از خیر داوطلب شدن برای آشنایی و آشتی با قسمتی از تاریخ مملکت خود بگذرند.

زیست بوم

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در سفر به اهواز:

کانون‌های فرسایش بادی در خوزستان ۲۷درصد افزایش یافته است

عکس: فرنیوز

شهروند| تمام نگاه‌ها به جنوب‌غربی کشور کشیده شده. همه منتظرند، منتظر راحلی که آسمان آبی را به خوزستان و ۳۲استانی که زیرسایه گردوغبار به سختی نفس می‌کشند، بازگرداند. در روزهای گذشته راهکارهای بسیاری روی میز آمده، هیأت‌دولت راحل‌های ۹گانه‌ای برای بهبود بخشیدن به وضع هوایی که در ۲۰روز گذشته سر ناسازگاری با خوزستانی‌ها گذاشته را به تصویب رسانده و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست را با بغلی از راهکار و وعده به اهواز فرستاده است. معاون اجرایی رئیس‌جمهوری و مدیر مرکز ملی مقابله با گردوغبار سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور هم به ایلام رفتند و از سوی دیگر معاون اول رئیس‌جمهوری هم به همراه وزیر بهداشت راهی عراق شد تا موضوع ریزگردها را آن سوی مرز، یعنی همان جایی که گفته می‌شود غبارهای عربی از آن‌جا به ایران می‌آید، پیگیری کنند.

چندان‌های بسیاری بسته شده تا راحلی برای مشکل گردوغبارها پیدا شود اما راحل ساده نیست. کشور با مشکلی قدیمی دست‌وپنجه نرم می‌کند، مشکلی که در این سال‌ها فکری برای آن نشده و حالا تبدیل به بحران شده است. معصومه ابتکار رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست در سفر خود به اهواز در نخستین همایش ملی علوم و مهندسی محیط‌زیست در دانشگاه شهید چمران اهواز در این‌باره می‌گوید: «وقتی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی اعلام می‌کند ۷۵درصد برنامه‌ای ماندند برنامه چهارم توسعه اجرا نشده است، نشان‌دهنده همان نگاه غیرکارشناسی به موضوعات است. وقتی در یک دوره با بی‌توجهی مواجه شویم، معضلات زیست‌محیطی از این دست که در استان خوزستان پدید آمده، نمود پیدا می‌کند و در این شرایط، طبیعت نمی‌تواند خودرا تجدید کند.»

او ادامه می‌دهد: «بهره‌برداری، تخریب و برداشت‌ها در بسیاری از موارد به‌حدی رسیده که طبیعت قدرت خودپالایی خود را از دست داده و در این شرایط نمی‌توان انتظار داشت که شرایط به شکل گذشته بازگردد.»

معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور با بیان این‌که مشکل گردوغبار ملی است و نیاز به راهکار علمی دارد، می‌گوید: «دولت برای حل این مشکل به حمایت و پشتوانه اجتماعی نیاز دارد. در حالیست که مصوبات جلسه روز یکشنبه دولت در خصوص وقوع گردوغبار در خوزستان نشان‌دهنده این است که دولت با جدیت پیگیر حل این مشکل است.»

او با اشاره به این‌که در این جلسه مقرر شد دستگاه‌های پیش‌بینی و اندازه‌گیری سنجش آلودگی هوا خریداری شده و مراکز درمانی خوزستان نیز برای ارایه خدمات به مردم تجهیز شوند، ادامه می‌دهد: «اعتباراتی هم برای دستگاه‌های مختلف خوزستان برای مقابله با پدیده گردوغبار در نظر گرفته شده تا با محوریت استانداری خوزستان اقدامات لازم در این زمینه انجام شود.»

۲۲استان کشور درگیر پدیده گردوغبار هستند

در روزهای گذشته مسئولان بارها و بارها از فراگیر بودن مشکل گردوغبار در کشور در میان استان‌های بسیاری حکایت کرده‌اند که ابتکار در این‌باره با اعلام خبر تدوین برنامه کاهش گردوغبارها می‌گوید: «با توجه به این‌که چندین استان کشور درگیر این مشکل هستند برنامه کاهش گردوغبار تدوین می‌شود. مشکل گردوغبار سال‌هاست که تعدادی از استان‌های کشور را درگیر کرده که منشأ آن داخلی و خارجی است.»

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست با اشاره به این‌که دلیل اصلی بروز پدیده گردوغبار در خوزستان خشکسالی‌های اخیر است، می‌افزاید: «کانون‌های فرسایش بادی در خوزستان ۲۷درصد افزایش یافته که این مسأله ناشی از خشکسالی و کاهش بارندگی است.»

او با اشاره به منابع محدود آبی در کشور می‌افزاید: «استفاده از این منابع زمانی مهم است که چرخه هیدرولوژیکی از بین نرفته باشد اما استفاده‌های بی‌رویه از منابع آبی کشور را دچار بحران کرده است. زمانی که اولویت استفاده از آب مصارف آشامیدنی، کشاورزی و صنعتی باشد، دیگر آبی برای طبیعت باقی نمی‌ماند و این مسأله نیز ناشی از فقدان نگرش علمی است.»

ابتکار، بر ضرورت پرداختن به مسائل زیست‌محیطی از منظر علمی تأکید کرده و ادامه می‌دهد: «درخصوص مسائل زیست‌محیطی باید به صورت علمی و کارشناسانه صحبت شود تا بتوان راهکارهایی برای برون‌رفت از مشکلات ارایه کرد.»

سفر معاون اجرایی رئیس‌جمهوری به ایلام

در هفته‌های گذشته در کنار خوزستان‌ها که زیر سایه گردوخاک و آسمانی که رنگ قهوه‌ای داشت زندگی کرده‌اند، مردم ایلام هم روز گار خوشی نداشتند. آسمان آنها هم همچون، خوزستانی‌ها غبار گرفته بود و از آسمانشان خاک می‌بارید. آسمان غبار گرفته ایلام هم چندان معاون اجرایی رئیس‌جمهوری را برای سفر به ایلام جمع کرد تا وضع گردوغبار در این استان هم مورد بررسی قرار بگیرد.

به گزارش روابط عمومی حفاظت محیط‌زیست ایلام، در این جلسه که با حضور استاندار ایلام و مدیران دستگاه‌های اجرایی برگزار شد، شریعتمداری معاون اجرایی رئیس‌جمهوری با اشاره به این‌که ریزگردها مشکلات بسیاری را برای استان‌های غربی‌وجنوبی کشور به‌وجود آورده‌اند عملکرد ادارات استان درخصوص مقابله با پدیده گردوغبار را مثبت ارزیابی کرد و گفت: «اعتبارات ویژه‌ای به استان‌های درگیر ریزگردها اختصاص می‌یابد.»

در ادامه این جلسه ضیاءالدین شعاعی مدیر مرکز ملی مقابله با گردوغبار سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور ضمن تشریح روند تشکیل توده‌های گردوغبار، پدیده مذکور در استان را متاثر از کانون‌های واقع در کشورهای عراق، عربستان و کانون‌های داخلی دانست و بخش‌هایی از اراضی بیابانی شهرستان‌های دهلران را مستعد تولید گردوغبار معرفی کرد.»

همچنین در ادامه این جلسه مدیرکل حفاظت محیط‌زیست ایلام ضمن ارایه گزارشی درخصوص گردوغبارهای اخیر روند تغییرات گردوغبار در استان را طی سال‌های ۸۴ تاکنون مورد بررسی قرار داد. مازیار سلیمان‌نژاد ثبت ذرات به میزان ۳۰برابر حدمجاز در بهمن‌ماه سال جاری را در مقایسه با آمار بلندمدت قابل توجه دانست.

اختصاص اعتبار ۱۶۴۰میلیارد ریالی برای مقابله با ریزگردها

دولت برای مقابله با ریزگردها و اجرای برنامه‌ها، اعتباری یک‌هزار و ۶۴۰میلیارد ریالی اختصاص داد. این خبر را معاون آبخیزداری سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور می‌دهد.

پرویز گرشاسبی در حاشیه بازدید گری لوئیس مسئول برنامه توسعه سازمان ملل متحد در ایران از پروژه مدیریت پایدار منابع آب و خاک حبله‌رود در گرمسار به برنامی گوید: «این اعتبار صرف اجرای پروژه‌های آبخیزداری، پخش سیلاب و بیابان‌زدایی می‌شود»

او با اشاره به برنامه عملیات بیابان‌زدایی در سطح ۲۸۰هزار هکتار از استان خوزستان ادامه می‌دهد: «در قالب این طرح امسال ۹هزار هکتار سال آینده ۳۰هزار هکتار و در برنامه پنج‌ساله ششم ۱۸۰هزار هکتار عملیات انجام می‌شود و مقداری از اجرای طرح‌نیز به برنامه هفتم موکول می‌شود.»

او بروز خشکسالی و خشک شدن هورها به‌ویژه در شمال شادگان و جنوب اهواز از اعوامل مؤثر در بروز مشکل ریزگردهای یاد شده و می‌گوید: «در این مناطق به‌دلیل کاهش شدید رطوبت خاک پدیده ریزگردها رخ داده و بخشی از مشکل که منشأ داخلی دارد از این مسأله ناشی شده است. در این مناطق چهار کانون بروز پدیده ریزگردها شناسایی شده‌است.»

خبر

انتخابات شورایاری‌ها ۲۲اسفند برگزار می‌شود

ایلنا| فرماندار تهران از برگزاری انتخابات شورایاری‌ها در سال ۹۳ خبر داده و گفته است که براساس توافقات دولت با شوراها این انتخابات ۱۵ یا ۲۲ اسفند برگزار می‌شود.

عیسی فرهادی، فرماندار تهران گفت: دو تاریخ به شورای شهر اعلام شده است، از این رو آنها خودشان تصمیم می‌گیرند که انتخابات را در پانزدهم یا بیست و دوم اسفند برگزار کنند. درحقیقت کمیته عالی برگزاری انتخابات این اجازه را به خود شورای شهر داده است تا زمان برگزاری انتخابات را اعلام کند. قرار شد شورای شهر تاریخ برگزاری انتخابات را اعلام کند، اعضای این شورا با تاریخ ۲۲ اسفند ماه برای برگزاری انتخابات شورایاری‌ها موافقت کردند و انتخابات در همین تاریخ برگزار می‌شود.

سلامت

تصادفات سالانه ۱۷۰میلیارد تومان خسارت مالی بر جا می‌گذارند

هر ساعت، ۳ نفر بر اثر تصادف می‌میرند

عکس: فارس

شهروند| هر یک ساعت ۳ نفر بر اثر تصادف جان خودشان را از دست می‌دهند. ۶۰ تا ۷۰درصد کسانی که در تصادفات جانشان را از دست می‌دهند یا دچار مشکل می‌شوند، افراد ۱۸ تا ۴۹ساله هستند که در سن فعالیت قرار دارند، ۵۰درصد مرگ‌های ناشی از این تصادفات پس از وقوع حادثه و در زمان انتقال به بیمارستان رخ می‌دهد. تصادفاتی که براساس گزارش سازمان‌های بیمه‌گر، سالانه ۱۷۰ میلیارد تومان خسارت مالی برجای می‌گذارند... اینها تنها بخشی از آمار و ارقامی است که روز گذشته در نشست خبری چهارمین گردهمایی بین‌المللی ایمنی راه‌ها و دومین گردهمایی بین‌المللی ترومای عنوان شد.

پیرحسین کولیوند دبیر اجرایی چهارمین گردهمایی بین‌المللی ایمنی راه‌ها در این نشست خبری، از مرگ ۳نفر در هر یک ساعت بر اثر تصادف خبر داد و گفت: «قانون کاهش ترومازسال ۶۳ تاکنون اجرایی نشده است، هر ساعت ۳ نفر بر اثر تصادف جان می‌سپارند و نیمی از این قربانیان هنگام انتقال به بیمارستان فوت می‌کنند.» مدیر بیمارستان خاتم‌الانبیاء با بیان این که خسارت‌های مادی و معنوی تصادفات بسیار زیاد است، ادامه داد: «۶۰ تا ۷۰درصد افرادی که در تصادفات جان خود را از دست می‌دهند یا دچار مشکل می‌شوند، ۱۸ تا ۴۹سال سن دارند که این افراد در سن فعالیت و کار قرار دارند، به همین خاطر با این تصادف‌ها کشور با مشکل نیروی کار مواجه می‌شود.» او به گزارش شرکت‌های بیمه هم اشاره کرد: «براساس این گزارش‌ها ۱۷۰میلیارد تومان سالانه خسارت‌های مادی تصادفات است که اگر با توجه به قسط‌ها مقاومتی ما تصادفات و تلفات آن را کاهش دهیم کمک بسیاری در کاهش هزینه‌های کشور شده است.» براساس اعلام او، بیشتر ترومای رخ داده در کشور نتیجه حوادث رانندگی است. حوادثی که بیشترشان در ۱۰ تا ۳۰ کیلومتری شهرهای بزرگ رخ می‌دهند. او شعار گردهمایی امسال را «با کمک هم جان هموطنانمان را نجات دهیم» اعلام کرد. «۵۰درصد مرگ‌های ناشی از تصادفات بعد از وقوع حادثه و در زمان انتقال به بیمارستان یا در بیمارستان‌ها رخ می‌دهد که در این خصوص نیاز است هر چه سریعتر قانون مغفول مانده ترومامصوب مجلس اجرا شود.» کولیوند با بیان این که هنوز تیم ترومای تخصصی در کشور نداریم، ادامه داد: «در سال ۱۳۶۳، قانون تروما در مجلس تصویب شد که متاسفانه دستخوش گذر زمان شد و آنطور که باید و شاید اجرایی نشده است.» به گزارش فارس، در ادامه این نشست، علی گرجی، رئیس چهارمین گردهمایی ایمنی راه‌ها و رئیس مرکز علوم اعصاب بیمارستان خاتم‌الانبیاء و دانشگاه مونستر آلمان گرجی به کشته شدن حدود ۴هزار کودک زیر ۱۲سال در تصادفات کشور اشاره کرد و گفت: «وجود یک صندلی ایمنی کودک در خودرو می‌تواند این تعداد را به نصف کاهش دهد! اگر از گردهمایی سال گذشته که در آن بحث صندلی ایمنی کودک مطرح شد تاکنون این موضوع به صورت قانون در می‌آمد جان حدود ۴هزار کودک در تصادفات ما حفظ می‌شد.» او با بیان این که در نوروز هرسال بیشترین کشته‌های تصادفات یک‌سال رخ می‌دهد، ادامه داد: «شک نکنید در ۱۴ فروردین و پس از پایان تعطیلات نوروز صدها و شاید هزاران خانواده ایرانی برای از دست دادن عزیزان خود در حوادث رانندگی عزادار هستند.» به گفته گرجی، براساس اعلام یونیسف تعداد یتیمان ۸سال جنگ سوریه است. «نقشی از تعداد یتیمان ۸سال جنگ سوریه است. «نقشی که پزشکان اکنون در کاهش تلفات حوادث رانندگی ایفا می‌کنند حدود ۵درصد است که باید حداقل به ۵۰درصد برسد.» رئیس مرکز علوم اعصاب دانشگاه مونستر به کیفیت پایین خودروهای ایرانی اشاره کرد و گفت: «قطعاً اگر فردی سوار خودروهای بی‌کیفیت شود احتمال آسیب‌دیدگی‌اش چند برابر می‌شود. توجه کنید که درحالی امروز خودروهای ما مجهز به ۲ ایربگ شده‌اند که قوانین اروپا خودروسازها را مجبور کرده در سال ۲۰۱۵ تعداد ایربگ‌ها را از ۹ به ۱۷ افزایش دهند.» او با انتقاد از عدم همکاری خودروسازها و وزارت راه در کاهش تلفات حوادث رانندگی این راهم گفت که: «من به شخصه حاضرم با خرد در این کشور راه بروم اما سوار خودروهای فاقد ایمنی نشوم.»

روی خط خبر

رئیس کمیسیون سلامت شورای شهر تهران:

آلودگی هوا موجب سقط جنین می‌شود

شهروند| رئیس کمیسیون سلامت شورای اسلامی شهر تهران گفت: افزایش آلودگی‌های هوا علاوه بر افزایش بیماری‌های قلبی و عروقی موجب سقط جنین نیز می‌شود. رحمت‌الله حافظی در یکصد و سی و سومین جلسه شورای اسلامی شهر تهران و در تذکر پیش از دستور جلسه درخصوص آلودگی هوا گفت: درباره آلودگی هوا روزبه‌روز با مشکلات بیشتری مواجه می‌شویم و این آلودگی تمام بیماری‌های قلبی و عروقی را افزایش می‌دهد. حافظی گفت: علاوه بر افزایش بیماری‌های قلبی و عروقی در ناهنجاری‌های مادرزادی نوزادان در حین تولد نیز می‌تواند تأثیرگذار باشد و حتی باعث سقط جنین نیز می‌شود که باید هرچه سریع‌تر راهکاری را برای کاهش آلودگی هوا در نظر گرفت چرا که پیامدهای آن روزبه‌روز افزایش می‌یابد و در زندگی شهروندان تأثیر بیشتری را خواهد گذاشت. در ادامه جلسه علنی دیروز حافظی درخصوص تبصره ۱۳ لایحه بودجه اشاره کرد و گفت: باید گزارش این تبصره هر ۶ ماه یک‌بار برای شورای شهر ارسال شود و اگر ظرف ۱۰ روز آینده گزارش عملکرد ۶ ماهه این تبصره به شورا ارسال نشود در قالب سوال از شهردار تهران مطرح خواهد شد.

جنگل کاری برای مقابله با گرد و غبار نمکی

مهر| رئیس گروه مطالعات و دبیر کمیته فنی دفتر امور بیابان، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور با اشاره به این که منطقه عجب‌شیر به لحاظ بحرانی بودن شرایط در اولویت شروع عملیات کاشت درختان بنه و گز قرار گرفته است، افزود: این منطقه پس از بررسی‌های میدانی، به‌عنوان کانون بحران در آذربایجان شرقی شناخته شده‌است.

طهماسبی، با بیان این که عملیات کاشت اینگونه‌ها با در نظر گرفتن وضع آب و هوایی در اسرع وقت اجرا می‌شود، گفت: اجرای طرح توسعه گز زارها و اصلاح و احیای مراتع عجب‌شیر در روستاهای دالالو و شیشلان باعث ارتقای امنیت اکولوژیکی منطقه‌می‌شود.

او ادامه داد: موفقیت این طرح نشان می‌دهد که خاک حاشیه دریاچه ارومیه قابل احیا و تثبیت است.

جدول شماره ۵۰۴

افقی

۱-بازاریی رونق- تنظیم مقررات و کارها برای انجام یک پروژه
۲-زادگاه حضرت ابراهیم- پیشرو قافله زائران- اندازه‌گیری
۳-رساله دکتری- جان‌پناه زمزمه- زمزمه‌کردن- تخم‌مرغ‌فرنگی
۴-نان خرد کرده در آبگوشت- مربوط به فرآورده‌های شیر- مجلس رومی
۵-همسایه سوریه- پنجم و پنجمین- مرتب و منظم‌کردن
۶-عبادت‌کردن- شیپور بزرگ- سگ ماهی
۷-درخت بلوط- بخیه درشت- از گل‌های درشت و زینتی
۸-پرحرفی- سر سلسله و موسس خاندان اشکانی- سعی و کوشش- حمله نظامی
۹-بیشترین نفوذ به تلفن همراه از این طریق صورت می‌گیرد- ضمیر اشاره- زادگاه ناپلئون
۱۰-همراه تام رمان مارک‌تواین- از ملزومات ورزش تیراندازی- شهر و تیم فوتبالی در فرانسه
۱۱-گلو مقدس مصریان- همچنان؛ با این همه- صدای درهم
۱۲-از بت‌های جاهلی- فراوان- نقابدار مکزیکی در سینما
۱۳-تصدیق انگلیسی- کارها- قلوه- خاموش فرنگی
۱۴-درآمد املاک و اراضی و شغل و منصب- نوعی نان شیرینی سوغات همدان- ترش و شیرین
۱۵-بالاترین درجه نظامی در آلمان و انگلیس- برادر گرامی

عمودی

۱-آسانگرشیمیایی- رشته‌های گیاهی
۲-نیش سرما- نام اسدر هر سوریه- امتنان
۳-صدمتر مربع- نغمه و سرود- واحد عملیات رایانه- صابون خیاطی
۴-روسا- دختر سرزمین عجایب- طولانی‌ترین رشته کوه دنیا
۵-این گونه؛ مانندان- نیم‌میلیون- افسار و دهنه
۶-نوعی نان- معبد یهود- موجود ترسناک
۷-ناحیه‌های صنعتی در آلمان- لنگر لاصولات- خشخاش
۸-سایه- پزشک معروف آمریکایی و کاشف داروی بیهوشی- قوم صالح- مرتجع لاستیکی
۹-بیماری‌ای که قابل انتقال از حیوان به انسان است- حرص و طمع- حالت بیهوشی
۱۰-نوعی ترین ساختمان که در آن اتاق‌ها و ایوان‌ها رابه شکل برجسته یا پله پله گچبری می‌کنند- آکنون- آب پاک و صاف
۱۱-ادیب نوبل برنده ۱۹۹۵- سخن آشکار و فصیح- غذای خرگوش
۱۲-اهلی و دست‌آموز- اسب سرکش- عدد تلاش دانش‌آموز
۱۳-از نام‌های پیامبر(ص) در قرآن- نشانه تیر- خوردن این سبزی سبب کاهش ریزش مو و سفیدی آن می‌شود- مغز انسان
۱۴-ناجیز- زمزمه کردن- سرآغاز گفت و شنود تلفنی
۱۵-شهر آرماگاه ناصرخسرو- فروتنی و تواضع
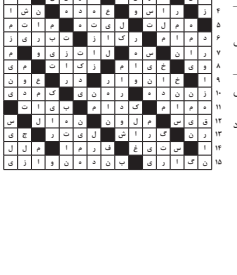
حل جدول شماره ۵۰۳